

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8C/139/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713212147
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6713212147.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudcom JUDr. Petrom Banským v právnej veci navrhovateľky Q. O., rod. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX Q., štátne občianstvo: SR, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou U. G. P. O., nar. 13.04.1983, trvale bytom Š. XXXX/X, XXX XX D. proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd **z r u š u j e** rozhodcovský rozsudok č. 3C/3210/2012 zo dňa 19.01.2013 vydaný Arbitrážnym súdom Košice, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 61,74 Eur a trov rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur.

Súd o trovách konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 17.07.2013, ktorý bol doručený súdu dňa 19.07.2013 sa navrhovateľka domáhala toho, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok č. 3C/3210/2012 zo dňa 19.01.2012 vydaný Arbitrážnym súdom Košice, ktorým bola žalovanému (navrhovateľke) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (odporcovi) peňažnú sumu vo výške 61,74 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur s tým, aby bol odporca súdom zaviazaný na náhradu trov konania navrhovateľke.

Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že dňa 19.01.2012 vydal Arbitrážny súd Košice so sídlom Alžbetina 41, 040 01 Košice prostredníctvom ustanoveného rozhodcu JUDr. P. Š. rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C/3210/2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorým jej bola (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) uložená povinnosť zaplatiť odporcovi (v rozhodcovskom konaní v postavení žalobcu) sumu 61,74 Eur a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur. Predmetný rozhodcovský rozsudok jej bol doručený dňa 15.07.2013, keď následne dňa 19.07.2013 podala na tunajší súd návrh na začatie konania v zmysle ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, a to z dôvodov podľa § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona, nakoľko popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, od ktorej odvodzoval svoju právomoc rozhodcovský súd pri vydávaní rozhodcovského rozsudku ako aj z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozsudku došlo podľa nej k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Navrhovateľka ďalej uviedla, že rozhodcovskú zmluvu napadá z dôvodu, že tá nebola individuálne dojednaná, keď ustanovenia o rozhodcovskom konaní sú priamo zapracované vo Všeobecných poistných podmienkach (ďalej len „VOP“), s ktorými spotrebiteľ prejavuje súhlas svojím podpisom už v samotnej poistnej zmluve a aj na ich konci navádza spotrebiteľa automaticky k podpisu aj Osobitných zmluvných dojednaní (ďalej len „OZD“), pretože v ňom vyvoláva dojem, že ich podpisom len potvrdzuje súhlas daný už predtým pri podpise samotnej zmluvy a VOP, ktorých obsah nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť. Napokon

navrhovateľka dodala, že rozhodcovská doložka by mala byť chápaná ako neprijateľná zmluvná podmienka vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka ako aj vzhľadom na ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navrhovateľka zároveň požiadala o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

Uznesením č.k. 8C/139/2013-87 zo dňa 04.06.2014 právoplatným dňa 24.07.2014 súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 8C/139/2013.

Skôr ako sa odporca vyjadril k návrhu na začatie konania, požiadal súd písomným podaním zo dňa 27.01.2014 doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.01.2014, o prerušenie konania v predmetnej veci podľa § 109 ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), a to až do právoplatného skončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo/1/2012 vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012, nakoľko podľa neho sa v uvedenom konaní rieši otázka, ktorá môže mať význam pre prebiehajúce súdne konanie. Tunajší súd o návrhu odporcu na prerušenie konania rozhodol tak, že tento zamietol uznesením č.k. 8C/139/2013-85 zo dňa 04.06.2014 právoplatným dňa 24.07.2014.

V písomnom podaní zo dňa 03.09.2014 označenom ako „VYJADRENIE ODPORCU K NÁVRHU NA ZAČATIE KONANIA a ďalším prípadným procesným návrhom žalobcu“ odporca okrem iného vyjadril nesúhlas s návrhom, keď namietal, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, pričom vzniesol námietku podľa § 106 ods. 1 O.s.p. ako aj námietku nesplnenia si poplatkovej povinnosti zo strany navrhovateľky. Odporca poukázal na skutočnosť, že napadnutý rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcovským súdom na základe podkladov predložených odporcom (v rozhodcovskom konaní žalobcom), keď rozhodcovský súd rozhodol o uplatnenom nároku v skrátenom konaní, pričom prípadným včas podaným odporom zo strany navrhovateľky (v rozhodcovskom konaní žalovanej), by došlo k jeho automatickému zrušeniu. V prípade podania odporu zo strany žalovanej by bola daná zákonná prednosť kompetencie rozhodcovského súdu pred súdom všeobecným, pričom ten by nemal založenú príslušnosť v takomto spore konať a rozhodovať pre absenciu predmetu konania. Ďalej odporca uviedol, že rozhodcovská doložka bola podľa neho bez pochyb individuálne dojednaná, nakoľko navrhovateľka bola preukázateľne upozornená na mimosúdne riešenie sporov z poistenia, a to zo strany výlučného sprostredkovateľa poistenia v tomto prípade jej manžela Ing. Miroslava Kohúta, v dôsledku čoho má odporca za to, že navrhovateľka vstupujúca do poistného vzťahu bola pred vznikom poistného vzťahu dostatočným spôsobom informovaná o právach a povinnostiach vyplývajúcich pre zmluvné strany z tohto vzťahu. Odporca poukázal aj na tú skutočnosť, že navrhovateľka nemusela podpísať OZD, a to bez toho, aby to malo vplyv na jej práva a povinnosti vyplývajúce z poistnej zmluvy resp. z VOP, keď v prípade nepodpisania týchto OZD navrhovateľkou by platná rozhodcovská doložka nebola vôbec vznikla. Napokon odporca dodal, že za predpokladu takéhoto koncipovania rozhodcovskej doložky potom nemožno mať za to, že toto zmluvné dojednanie nebolo so spotrebiteľom individuálne dojednané, pretože celkom zjavne spotrebiteľ mal možnosť osobitne túto časť zmluvy nepriať a nepodpísať, pričom zo žiadnej časti či už samotnej poistnej zmluvy alebo VPP či OZD nevyplýva v prípade takejto voľby a rozhodnutia poistníka žiadna konzekvencia majúca vplyv na dojednaný poistný vzťah. Je pritom nutné vychádzať z platnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv, ktorá nevyučuje, aby spotrebiteľské zmluvy obsahovali aj dojednania, ktoré nie sú v prospech ochrany práv spotrebiteľa za predpokladu, ak dodávateľ preukáže, že tieto podmienky boli so spotrebiteľom individuálne dojednané. S poukazom na uvádzané skutočnosti odporca žiadal, aby súd návrh navrhovateľky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Súd vykonal vo veci dokazovanie, oboznámil sa s obsahom listín založených v spise, a to s návrhom na uzatvorenie poistnej zmluvy č. 4505090001 zo dňa 15.10.2009 a písomnosťou označenou ako „PRIPOISTENIA“ zo dňa 15.10.2009 (ďalej len „poistná zmluva č. 4505090001“), záznamom o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve č. 4505090001, všeobecnými poistnými podmienkami odporcu účinnými k 01.01.2009, všeobecnými poistnými podmienkami odporcu pre poistenie zjednávané Rapid life životnou poisťovňou, a.s., osobitnými zmluvnými dojednaniami č. 02/2008 k poistnej zmluve č. 4505090001, zmluvnými dojednaniami pre poistenie EuroKapitálPlus (01-01-09), návrhom na začatie konania o zaplatenie 61,74 € s návrhom na splátkový kalendár zo

dňa 02.01.2012, upovedomením o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 09.01.2012, rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 3C/3210/2012 vydaným Arbitrážnym súdom Košice, Alžbetina 41, Košice dňa 19.01.2012 a obsahom ostatných listín založených v súdnom spise. Dokazovanie súd vykonal aj prostredníctvom výpovedí zástupcov účastníkov konania. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd zistil tento skutkový a právny stav:

Súd mal za nesporné, že medzi účastníkmi konania bola dňa 15.10.2009 uzatvorená poisťná zmluva č. 450590001, ktorej predmetom bolo poistenie bližšie špecifikované v predmetnej poisťnej zmluve. V rámci procesu uzatvárania poisťnej zmluvy navrhovateľka vyhlásila, že uzatvorenie poisťnej zmluvy prijíma ako aj to, že bola oboznámená so všeobecnými poisťnými podmienkami pre životné poistenie odporcu, ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy. Súčasťou všeobecných poisťných podmienok odporcu sú aj osobitné zmluvné dojednania č. 02/2008 k poisťnej zmluve č. 450590001, v rámci ktorých navrhovateľka s odporcom o. i. vyjadřili svoju vôľu v tom smere, že v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti, podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP, pričom toto ustanovenie je chápané zmluvnými stranami ako rozhodcovská doložka (bod 3. Osobitných zmluvných dojednaní č. 02/2008 k poisťnej zmluve č. 450590001). Osobitné zmluvné dojednania boli navrhovateľkou podpísané v deň uzatvorenia poisťnej zmluvy teda 15.10.2009. V rovnaký deň bol spísaný aj záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve č. 450590001, ktorý podpísala navrhovateľka ako aj výlučný sprostredkovateľ poistenia. Záhlavie uvedeného dokumentu o. i. odkazuje na možnosť využitia inštitútu rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poisťných podmienok platných od 21.05.2007 (XV. časť), a to za účelom mimosúdneho vyrovnania možných sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia.

Upovedomením o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 09.01.2012 odporca oznámil navrhovateľke, že pred Arbitrážnym súdom Košice sa na základe návrhu na začatie konania zo dňa 02.01.2012, ktorý bol doručený rozhodcovskému súdu dňa 04.01.2012, začalo konanie o zaplatenie 61,74 Eur, a to titulom neuhradených nákladov poisťovne - odporcu vynaložených v súvislosti s uzatvorením poistenia, odolávajúc sa pritom na časť XVII. odst. 7a (resp. 8, ak sa na poistenie vzťahujú poisťné podmienky s účinnosťou od 1.1.2010 alebo od 1.1.2011) príslušných všeobecných poisťných podmienok, nakoľko podpisom poisťnej zmluvy vzniká odporcovi (v rozhodcovskom konaní žalobcovi) osobitná pohľadávka voči navrhovateľke (v rozhodcovskom konaní žalovanej).

Arbitrážny súd Košice konajúc bez nariadenia pojednávania prostredníctvom rozhodcu JUDr. P. Š. vydal dňa 19.01.2012 rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C/3210/2012 vo veci žalobcu RAPID life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904 so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice proti Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX Q. ako žalovanej, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 61,74 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- Eur.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že suma, ktorú má navrhovateľka zaplatiť odporcovi je pohľadávkou, ktorá vznikla z poistenia uzatvoreného dňa 15.10.2009 poisťnou zmluvou č. 450590001. Trovy konania vo výške 276,- Eur vyplývajú zo sadzovníka trov rozhodcovského konania, konkrétne z položky 8 a prílohy č. 2 k rokovaciemu poriadku rozhodcovského súdu. Navrhovateľka (v rozhodcovskom konaní žalovaná) bola v rozhodcovskom rozsudku poučená o tom, že voči rozhodcovskému rozsudku je možné podať opravný prostriedok vo forme odporu, a to v lehote 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku, pričom podmienkou prihladania na odpor je zaplatenie poplatku za podanie odporu vo výške 72,- Eur. Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke (v rozhodcovskom konaní žalovanej) doručený dňa 15.07.2013.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (O.z.), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 O.z., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 O.z., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 O.z., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 O.z., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 O.z., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 O.z., ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) O.z., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 O.z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54b zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že 1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, 2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní, 3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, 4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehalo spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona.

Podľa § 41 zákona o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 17 zákona o rozhodcovskom konaní, účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania v kontexte citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že návrh bol podaný dôvodne. Navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 19.07.2013 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, keď návrh podala na tunajšom súde v

zákonnej lehote 60 dní odo dňa, kedy jej bol rozhodcovský rozsudok doručený tu 15.07.2013, v dôsledku čoho možno konštatovať, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná včas.

Súd zastáva názor, že poisťná zmluva č. 450590001 uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 15.10.2009 je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, kde na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, keď podľa výpisu z Obchodného registra dodávateľa - odporcu je okrem iného predmetom jeho činnosti aj poisťovacia činnosť v súlade s Klasifikáciou poisťných odvetví podľa poisťných druhov, ktorá tvorí prílohu k zákonu o poisťovníctve a to pre: poisťný druh A - životné poistenia poisťné odvetvia: 1. poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti alebo dožitia, 2. poistenie vena alebo prostriedkov na výživu detí, 4. poistenie podľa bodov 1 a 3 spojené s investičným fondom, 5. dôchodkové poistenie, 6. poistenie pre prípad úrazu alebo choroby, ak je pripoistením niektorého poisťného odvetvia uvedeného v bodoch 1 až 5. Súd má teda za to, že uvedená poisťná zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy nesúcej črty zmluvy uzatváranej opakovane s veľkým počtom spotrebiteľov s tým, že návrh takejto zmluvy je vopred pripravený na predtlačení formulároch odporcu, pričom spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. V nadväznosti na uvedené má súd za to, že je na mieste v rámci právneho posúdenia veci aplikovať na danú zmluvu ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, nakoľko predmetná poisťná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačení formulári odporcu s vopred pripraveným znením, pričom v takejto podobe bola predložená spotrebiteľovi - navrhovateľke na podpis.

Ďalej považuje súd za potrebné upriamiť pozornosť na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) O.z. platné a účinné v čase uzatvorenia poisťnej zmluvy, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Odporca má za to, že poisťná zmluva č. 450590001 zo dňa 15.10.2009 neobsahuje neprijateľnú podmienku v zmysle citovaného ustanovenia, nakoľko rozhodcovskú doložku považuje za platne individuálne dojednanú, poukazujúc pritom na skutočnosť, že tá je inkorporovaná do osobitných zmluvných dojednaní, s ktorými navrhovateľka vyjadrila súhlas osobitným podpisom, pričom osobitným podpisom opatřila aj všeobecné poisťné podmienky odporcu. Rovnako tak odporca zdôraznil skutočnosť, že podpísaním osobitných zmluvných dojednaní zo strany navrhovateľky akceptoval jej vôľu riešiť spory v rozhodcovskom konaní, pričom táto vôľa navrhovateľky mala byť prejavená aj v ňou podpísanom zázname o požiadavkách a potrebách klienta, ktoré mali byť vyhotovené pred samotným aktom uzatvorenia poisťnej zmluvy. S týmto tvrdením odporcu sa podľa názoru súdu nemožno stotožniť, nakoľko ako vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poisťnej zmluve, ktorú uzatvára odporca so spotrebiteľmi v časti všeobecných poisťných podmienok, resp. osobitných zmluvných dojednaní, nie je spotrebiteľom osobitne dojednaná. Na tomto mieste súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 61/2012 zo dňa 11.07.2012, v ktorom sa o. i. uvádza; „V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Listiny predložené oprávnenou takýto záver umožňovali. Z poisťnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačení formulár) Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačení formulára poisťných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednanie odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Dovolací súd sa stotožňuje aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto neodňali oprávnenej možnosť konať pred súdom.“

Súd dáva do pozornosti, že požadovanú rovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy alebo tiež nedostatok značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa nie je spôsobilé zaručiť dojednanie obsiahnuté v rozhodcovskej doložke, ktoré právo výberu spôsobu riešenia sporu a aj

subjektu majúceho vyriešiť prípadný spor účastníkov hmotnoprávneho vzťahu zveruje žalobcovi (iniciátorovi konania). Iniciovanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom podľa názoru súdu treba považovať za skôr teoretické až nepravdepodobné, nakoľko okruh možných požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou zmluvnou stranou je na prvý pohľad v značnej miere obmedzený s tým, že do tohto okruhu nemožno zaradiť žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keďže to predpokladá prvotné prejednanie a tiež rozhodnutie sporu zvoleným rozhodcom. Vo svetle neprijateľnej zmluvnej podmienky sa javí už riziko, že spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku striktného určenia tohto subjektu ako jedinej alternatívy prichádzajúcej do úvahy v prípade, iniciovania sporu tak zo strany dodávateľa - odporcu ako aj zo strany spotrebiteľa - navrhovateľky. V zmysle uvedených skutočností má súd za to, že takto naformulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd musí konštatovať, že ustanovenia zmluvy ako zmluvy formulárovej vyhotovenej na predtlačí odporcu v spojení so všeobecnými poisťnými podmienkami a osobitnými zmluvnými dojednaniami boli dôkazom ich koncipovania predovšetkým v záujme zmluvného partnera spotrebiteľa, pričom rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z toho dôvodu, že nebola medzi spotrebiteľom a dodávateľom osobitne (individuálne) dojednaná, nakoľko je súčasťou všeobecných poisťných podmienok resp. osobitných zmluvných dojednaní, v dôsledku čoho navrhovateľka ako spotrebiteľ nemala vôbec možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah, keď potom rozhodcovská doložka ju v podstate núti neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a vzdať sa tak ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom. Nakoľko bol obsah rozhodcovskej doložky dodávateľom - odporcom vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ - navrhovateľka bola vedomá všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Uvedeným spôsobom sa navrhovateľka pred vznikom akéhokoľvek sporu s odporcom bez primeraného dôvodu vopred vzdala svojich práv uplatniť svoje nároky alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Napokon považuje súd za potrebné dodať aj to, že z rozhodovacej činnosti súdu je známe, že v prípade uvedeného typu spotrebiteľských zmlúv je to v prevažnej väčšine dodávateľ - odporca, kto iniciuje rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi. V prípade, ak si ten vynúti od spotrebiteľa prijatie rozhodcovskej doložky (jej včlenením do formulára zmluvy alebo do všeobecných poisťných podmienok resp. osobitných zmluvných dojednaní), nadobudne tak voči spotrebiteľovi neprimeranú výhodu v tom, že sám môže určiť, kto s konečnou platnosťou ich spor rozhodne.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania má súd za to, že rozhodcovská doložka nebola medzi účastníkmi konania individuálne dojednaná. K tomuto záveru dospel súd poukazujúc na vyššie uvádzané skutočnosti, z ktorých vyplýva, že za individuálne dojednanie nemožno považovať podpísanie osobitných zmluvných dojednaní ako súčasti všeobecných poisťných podmienok odporcu, pričom individuálnosť dojednania rozhodcovskej doložky nevyplýva ani zo skutočnosti, že v tlačive o záznamoch a potrebách klienta je vopred naformulovaná generálna informácia o alternatíve riešenia prípadných sporov formou rozhodcovského konania. V nadväznosti na uvedené musí súd konštatovať, že v rámci rozhodcovského konania, ktoré predchádzalo vydaniu žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku, došlo k porušeniu všeobecných záväzných právnych predpisov tvoriacich základný právny štandard zaručujúci spotrebiteľovi ochranu jeho práv ako slabšej zmluvnej strany záväzkoprávneho vzťahu založeného poisťnou zmluvou č. 450590001 zo dňa 15.10.2009. Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľky vyhovel a rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom Košice pod sp. zn. 3C/3210/2012 dňa 19.01.2012 zrušil.

Podľa § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

O trovách konania rozhodne súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

§ 52 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 40/1964 Zb.

§ 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), 5 zák. č. 40/1964 Zb.

§ 54b zák. č. 244/2002 Z. z.

§ 40 ods. 1 zák.č. 244/2002 Z. z.

§ 41 zák. č. 244/2002 Z. z.
§ 17 zák. č. 244/2002 Z. z.
§ 151 ods. 3 zák. č. 99/1963 Zb.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
- 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- 9) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
- 10) bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).